

PLÁN PRÁCE KOORDINÁTORA ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY V ŠKOLSKOM ROKU 2013/2014

Program realizácie environmentálnej výchovy nadväzuje na úlohy a činnosti, ktoré naša škola plnila v predchádzajúcom školskom roku 2012/2013.

Plán zohľadňuje Učebné osnovy environmentálnej výchovy pre ZŠ a SŠ, schválené MŠ SR 15.4.1996 pod číslom 645/1996-15 s platnosťou od 1.9.1996

Cieľom environmentálnej výchovy žiakov základnej školy je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, na základe ktorých budú schopní chrániť a zlepšovať životné prostredie. Na I. stupni sa v značnej miere uplatňuje emocionálne pôsobenie na žiakov. Na II. stupni sa analytické poznávanie prírodnej a sociálnej skutočnosti rozširuje a vytvára predpoklady pre vyšší stupeň environmentálneho vedomia. Takto projektovaný dlhodobý zámer výchovnej práce na škole je potrebné realizovať plnením konkrétnych úloh zacielených na tieto základné súčasti rozvoja osobnosti žiakov:

- ❖ Úroveň vedomosti
- ❖ Rozvoj zručnosti
- ❖ Utváranie postojov

Obsah

Environmentálna výchova nie je samostatným predmetom, ale je súčasťou obsahu jednotlivých predmetov. Obsah environmentálnej výchovy umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Rovnako významné je pochopenie sociálnych a kultúrnych vplyvov, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu. Tieto poznatky a schopnosti človeka determinujú proces intelektuálneho a praktického rozhodovania a uvedomovanie si vplyvov ľudskej činnosti na kvalitu života na Zemi.

Obsah environmentálnej výchovy je spojený s obsahom vzdelávania v týchto témach učiva:

- Zachovanie biodiverzity – rozmanitosti života na našej planéte
- Odlesňovanie
- Racionálne využívanie prírodných zdrojov
- Znečisťovanie ovzdušia, vody, pôdy
- Úbytok ozónovej vrstvy
- Kyslý dážď
- Spotreba energie
- Odpad
- Urbanizácia

Jednotlivé témy sú zahrnuté do vyučujúcich predmetov, za vyučovanie, ktorých sú zodpovední vyučujúci v danom predmete. Niektoré čiastkové témy tvoria obsah triednických hodín. Raz mesačne budú triedni učitelia venovať triednickú hodinu výlučne environmentálnej výchove. Na škole budú prebiehať rôzne EKO aktivity, do ktorých sa môžu zapájať všetci žiaci. EKO – deň v jednotlivých ročníkoch bude prebiehať formou

alternatívneho vyučovania s environmentálnou tematikou. Pripraví ho koordinátor v spolupráci s triednymi učiteľmi. Pred každým eko – dňom žiaci budú oboznámení formou prezentácie o mieste, na ktorom sa bude konať eko-deň.

SEPTEMBER

17.9. Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy

Úbytok ozónovej vrstvy

Základné podmienky života na Zemi.

Slnečná energia a viacvrstvový vzdušný obal Zeme - atmosféra.

Zachytávanie škodlivej časti slnečných lúčov ochrannou ozónovou vrstvou.

Rozpad ozónovej vrstvy a vznik ozónových dier v súčasnosti.

Príčiny: znečisťovanie ovzdušia chemickými látkami z osviežujúcich sprejov, z náplní do chladničiek, z čistiacich a hasiacich prostriedkov.

Následky: hynutie planktónu v moriach (potrava rýb), rastliny nevytvoria semená (vrátane obilnín), poškodenie kože a zraku človeka.

Nevyhnutnosť zastaviť výrobu látok ničiacich ozón.

Význam medzinárodnej spolupráce.

Vyhlásenie súťaže: EKOTrieda.

Zodp.: koordinátor ENV, koordinátor Zdravej školy

V každej triede umiestniť živé kvetiny – donesené žiakmi + celoročná starostlivosť.

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia

Vytvorenie fóra na webovej stránke našej školy na tému ekohier a námetov na triednické hodiny.

Zodp.: koordinátor ENV, PaedDr. M. Hermanovský

EKO - deň v 3. ročníku - pozorovanie dĺžky a veľkosti tieňa – Bila hura.

Zodp.: uč.3. ročníka

EKO - deň v 9. ročníku - Poznávame Vysoké Tatry

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia ročníka

OKTÓBER

3.10. – Svetový deň zvierat

14.10. – Medzinárodný deň redukcie katastrof

16.10. – Svetový deň výživy

17.10. – Medzinárodný deň odstraňovanie chudoby

Racionálne využívanie prírodných zdrojov

Prírodné zdroje: slnečná energia, ovzdušie, voda, pôda, nerastné bohatstvo, rastlinstvo, živočíšstvo, lesy, krajina.

Význam prírodných zdrojov pre človeka.

Obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje.

Racionálne využívanie prírodných zdrojov: šetrenie prírodných zdrojov, využívanie alternatívnych zdrojov energie.

Zabezpečenie základných životných potrieb ľudstva pre budúcnosť.

EKO – deň v 5. ročníku – Poznávame okolie školy – environmentálne aktivity v Hrubom lese.

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia ročníka

NOVEMBER

Zachovanie rozmanitosti života

Poznávanie rastlín a živočíchov v regióne. Skúmanie rozmanitosti rastlinných a živočíšnych druhov.

Negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky na obmedzovanie rozmanitých foriem života.

Hľadiská zachovania rozmanitosti života -ekonomické, etické, estetické, vedecké.

Chránené rastliny a živočíchy na území Slovenskej republiky.

DECEMBER

Spotreba energie

Druhy energie, Slnko - najväčší zdroj energie na Zemi.

Význam využívania obnoviteľných zdrojov energie (slnečná energia, voda, vietor) na ochranu životného prostredia.

Šetrenie energetických zdrojov, využívanie druhotných surovín.

Výroba energie.

Spotreba a šetrenie energie v domácnosti.

Desatoro domácej ekológie.

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia ročníka

JANUÁR

Urbanizácia

Narušenie prírodného prostredia v dôsledku výstavby - výrub lesov, vysušanie močiarov, záber pôdy.

Význam zachovania prírodného prostredia.

Plánovaná výstavba, zachovanie pôvodných prírodných spoločenstiev, vysádzanie zelene, čistenie odpadových vôd, triedenie, zber a recyklovanie domového odpadu.

Utváranie citového vzťahu k najbližšiemu prostrediu a k celej krajine.

Zberové aktivity.

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia ročníka

FEBRUÁR

Kyslý dažď

Vznik kyslého dažďa – znečisťovanie ovzdušia plynmi, ktoré vznikajú najmä pri spaľovaní látok.

Zlučovanie plynov s kvapôčkami vody v oblakoch.

Zrážky: dažď, sneh - obsah škodlivých látok v nich, pre život na Zemi.

Znečisťovanie pôdy a vody v riekach a v jazerách kyslým dažďom – hynutie stromov, vodných rastlín a živočíchov. Poškodzovanie budov a strojov.

Opatrenia: obmedzenie znečisťovania ovzdušia získaním energie z elektrární na tuhé palivo, získanie energie z obnoviteľných zdrojov (voda, vietor, slnečná energia), šetrenie energiou, recyklovanie materiálov.

Význam medzinárodnej spolupráce pri ochrane životného prostredia.

Meranie kyslosti dažďov v areály našej školy.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci chémie

MAREC

22.3. – Svetový deň vody

23.3. – Svetový meteorologický deň

Znečisťovanie ovzdušia

Základné zložky životného prostredia - ovzdušie, voda, pôda.

Význam ovzdušia pre živé organizmy.

Znečisťovanie ovzdušia činnosťou človeka (priemysel, doprava, domácnosť).

Negatívny vplyv znečisteného ovzdušia na životné prostredie a zdravie ľudí. Ochrana ovzdušia pred znečisťovaním.

Význam vody pre život na Zemi.

Vodné zdroje -povrchová a podzemná voda.

Pitná, úžitková a odpadová voda.

Čistenie odpadových vôd.

Hospodárenie vodou, šetrenie pitnou vodou v domácnosti.

Význam pôdy pre život na Zemi.

Znečisťovanie pôdy - odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo.

Ochrana pôdy.

EKO – deň v 7. ročníku – Kapušanský hrad

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia ročníka

APRÍL

1.4. – Medzinárodný deň vtáctva a začiatok Mesiaca lesa

7.4. – Svetový deň zdravia

18.4. – Medzinárodný deň pamiatok a sídiel

22.4. – Deň Zeme

Odlesňovanie

Poznávanie lesných rastlín a živočíchov.

Vzájomné vzťahy lesných rastlín a živočíchov.

Význam lesa pre človeka.

Negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie (úbytok rastlinných a živočíšnych druhov, zmena podnebia). Odlesňovanie - hlavná príčina zvetrávania pôdy.

Aktívna ochrana lesov, výsadba lesných stromov.

Ničenie brazílskych dažďových pralesov - narušenie ekologickej rovnováhy Zeme.

Starostlivosť o zeleň v okolí školy.

EKO - deň v 1. ročníku – zber a triedenie odpadov – okolie školy

Zodp.: triedni učitelia 1. ročníka

EKO - deň v 6. ročníku – Jaskyňa Zlá diera

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia ročníka

Vytvorenie Eko kódexu v jednotlivých triedach.

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia ročníka

Podpora environmentálnych a humanitných finančných zbierok na pôde školy.

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia ročníka

MÁJ

Erózia pôdy

Závislosť života na Zemi od pôdy - rastlín od pôdy, živočíchov a od rastlín.

Činnosť pôdných baktérií, húb a bezstavovcov - rozklad organického odpadu, prevzdušňovanie pôdy.

Pôda - obnoviteľný prírodný zdroj za predpokladu starostlivosti o ňu.

Ochrana pôdy.

Úloha rastlín v ochrane pôdy pred zvetrávaním.

Pôda nechránená rastlinným porastom - ničivá činnosť vetra a vody, odnášanie častíc pôdy.

EKO –deň v 2. ročníku – čistenie studničky Hrubý les

Zodp.: triedni učitelia 2. ročníka

EKO –deň v 4. ročníku – Poznávanie drevín – náučný chodník

Zodp.: triedni učitelia 4. ročníka

EKO – deň v 8. ročníku – Vihorlat, Sninský kameň, Morské oko.

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia ročníka

Účasť žiakov v Škole v prírode.

Zodp.: triedni učitelia 4. ročníka

JÚN

5.6. – Svetový deň životného prostredia

8.6. – Svetový deň oceánov

17.6. – Svetový deň zamedzenia dezertifikácie a sucha

Odpad

Pevný odpad.

Vznik odpadu.

Škodlivé vplyvy na životné prostredie: znečisťovanie, jedovaté látky v odpade, záber pôdy.

Spôsoby likvidácie odpadu: skladovaním,, spaľovaním, recyklovaním, kompostovaním organických látok v odpade.

Vyhodnotenie súťaže EKOTrieda.

Zodp.: koordinátor ENV, koordinátor Zdravej školy

Pri organizovaní školských výletov a exkurzií využívať metódu zážitku vedúcu k prežívaniu skúsenosti enviroaspektov a s kritickým pohľadom na problém.

Pracovná porada v prírode: Zhodnotenie využívania environmentálnych tém v jednotlivých vyučovacích predmetov, na triednických hodinách, na exkurziách, na celoškolských akciách. Námety na ďalšiu prácu.

Vranov nad Topľou 16.09.2013

.....
riaditeľ školy

.....
koordinátor ENV